

Οι μεταφράσεις των λειτουργικών κειμένων (Σεβασμ. Μητροπ. Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Date : Απριλίου 19, 2010

Τον τελευταίο καιρό επιτείνεται μια τάση που παρατηρείτο και παλαιότερα, δηλαδή επικρατεί μια «φρενίτις» μεταφράσεων των λειτουργικών κειμένων και μάλιστα των λειτουργικών ευχών με απρόβλεπτες συνέπειες.

Μια από τις συνέπειες, η χαρακτηριστικότερη, είναι να δημιουργούνται νέες ευχές της θείας Λειτουργίας, με την χρησιμοποίηση ομηρικών λέξεων. Δηλαδή, ενώ μερικές κινήσεις απλοποιούν τις ευχές στην λειτουργική γλώσσα, άλλες τις «εμπλουτίζουν» με ομηρικές λέξεις, πράγμα που δεν έκαναν οι Πατέρες της Εκκλησίας που γνώριζαν πολύ καλά και τον Όμηρο.

Θεωρώ ότι όλη αυτή η νοοτροπία πρέπει να αντιμετωπισθή από την Ιερά Σύνοδο, γιατί οι αυθαιρεσίες πρέπει να σταματήσουν. Στις ημέρες μας επιχειρείται αυτό που δεν γινόταν επί Τουρκοκρατίας, αν και τότε το μορφωτικό επίπεδο ήταν χαμηλό, ενώ σήμερα υψηλό.

Υπάρχουν πολλά επιχειρήματα που έχουν διατυπωθή από πολλούς εναντίον της μεταφράσεως των λειτουργικών ευχών, ακόμη και τότε που ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος προσπάθησε να εισαγάγη την παράλληλη ανάγνωση των βιβλικών κειμένων και στην δημοτική γλώσσα και όπως είναι γνωστόν ο ίδιος αντιλήφθηκε την ζημιά που γινόταν στην ενότητα της Εκκλησίας και επανέφερε τα πράγματα στα παραδεδομένα. Πόσον μάλλον θα προκαλέση ζημιά η νέα τάση το να αλλοιώνωνται τα κείμενα της θείας Λειτουργίας, των ιερών Μυστηρίων και άλλων λειτουργικών κειμένων και να εισάγεται η δημοτική γλώσσα όχι παράλληλα με το πρωτότυπο κείμενο, αλλά αποκλειστικά. Κινδυνεύουμε να δούμε σχίσματα μέσα στο Σώμα της Εκκλησίας μας.

Παρακάμπτοντας πολλά επιχειρήματα κατά της εισαγωγής της δημοτικής γλώσσας στην θεία Λατρεία που ήδη έχουν διατυπωθή, θα αρκεσθώ μόνον στο να τονίσω ότι μια τέτοια προσπάθεια συνιστά έλλειμμα αληθινής ορθόδοξης θεολογίας, για να μην

εκφρασθώ πιο σκληρά. Δείχνει ότι δεν υπάρχει η στοιχειώδης ορθόδοξη θεολογία, η μάλλον με τέτοιες ενέργειες εκφράζεται μια επιφανειακή ορθόδοξη θεολογία, που στηρίζεται στην πρακτική ωφελιμότητα. Η νοοτροπία αυτή ξεκινά από μια ποιμαντική ανάγκη, αλλ' όμως επιλέγεται η πιο εύκολη λύση. Θεωρώ ότι πρόκειται για μια επιρροή από τον δυτικό σχολαστικισμό.

Ουσιαστικά, αυτή η νοοτροπία συνδέεται με τον «τελευταίο πειρασμό» του Χριστού που αντιμετώπισε επάνω στον Σταυρό από τους παρευρισκομένους εκεί: *«σώσον σεαυτόν και κατάβα από του σταυρού... ο Χριστός ο βασιλεύς του Ισραήλ καταβάτω νυν από του σταυρού, ίνα ίδωμεν και πιστεύσωμεν αυτώ»* (Μαρκ. ιε , 30-32).

Όπως οι σύγχρονοι του Χριστού Ιουδαίοι, και μάλιστα οι Γραμματείς και οι Αρχιερείς, ήθελαν να κατεβή ο Χριστός από τον Σταυρό για να πιστεύσουν σε Αυτόν ότι είναι υιός του Θεού, ουσιαστικά ενέπαιζαν τον Χριστό, έτσι και τώρα με την πράξη της μεταφράσεως των λειτουργικών κειμένων, κατά κάποιον τρόπο, θέλουν να κατεβάσουν την γνώση της θείας Λειτουργίας στο λογικό επίπεδο και όχι στην βίωση του μυστηρίου του Σταυρού. Ο Ιγνάτιος Μπραντζιανίνωφ έλεγε: *«Ο Σταυρός είναι η καθέδρα της ορθοδόξου θεολογίας»*.

Όμως, όπως ο Χριστός δεν ικανοποίησε αυτό το αίτημα και παρέμεινε στον Σταυρό, σώζοντας έτσι τους ανθρώπους από τον θάνατο, έτσι και εδώ, τηρουμένων των αναλογιών, πρέπει η θεία Λειτουργία και τα Μυστήρια να παραμείνουν στο ύψος της ορθοδόξου θεολογίας, που είναι εμπειρία του Σταυρού και της Αναστάσεως, και όχι να κατεβούν στο επίπεδο της νοησιαρχίας, του ορθολογισμού.

Λυπάμαι που κάνω αυτήν την αναφορά, αλλά θα προσπαθήσω να το επεξηγήσω με τα ακόλουθα.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο πατώντας [εδώ](#)